

Detektywistyczna gra terenowa
„Zagadki Profesora Bednarskiego”
Spacer interaktywny o historii Podgórza
Czas trwania spaceru 1-1,5 godziny

Drodzy detektywi!

Oto znika znakomity obywatel Podgórza: Wojciech Bednarski....

Podążając za Panem Bednarskim odbędziecie spacer, nie tylko po Podgórzu, ale i po dwóch wiekach historii tego Miasta – dzielnicy. Wypełnijcie kartę z pytaniami, posiłkując się tym, co zaobserwujecie. W kartach z informacjami są wskazówki dotyczące pytań.

Bawcie się dobrze! Powodzenia!

KARTOTEKA NR 1

MIEJSCE: Centrum Kultury Podgórze

ADRES: Sokolska 13

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu wczesnym rankiem.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

W budynku przy ul. Sokolskiej 13 mieściła się szkoła.

Szkoła została otwarta w 1893 roku i od samego początku do lat 70-tych XX wieku nosiła imię Tadeusza Kościuszki.

Wcześniej dzieci uczyły się w prywatnych domach podgórze, potem wykorzystywano w tym celu sale dawnego zajazdu przy ulicy Limanowskiego 14 i budynku przy ulicy Józefińskiej. Szybko okazało się, że wielkość tych pomieszczeń jest niewystarczająca i dlatego Rada Miasta podjęła decyzję o budowie szkolnego gmachu. Projekt okazałej ceglastej budowli był dziełem Józefa Kryłowskiego.

Oczywiście była to szkoła męska (szkoła dla dziewcząt powstała w latach późniejszych na terenie Ludwinowa). Dopiero w latach pięćdziesiątych XX wieku mogły uczyć się tu także dziewczynki. Szkoła działała tu do roku 1974.

Przez wiele lat w szkole działało harcerstwo: Podgórska Drużyna Harcerzy.

ZADANIA:

1. Znajdź tablicę powodziową na budynku – czyli znacznik jak daleko sięgnęły wody Wisły w czasie powodzi.

Informacja o dacie jest odpowiedzią na pytanie nr 1

KARTOTEKA NR 2

MIEJSCE: Planty im. Floriana Nowackiego

ADRES: ul. Sokolska

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu wczesnym rankiem, po opuszczeniu budynku szkoły.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Przed wami pozostałość po najstarszym parku Podgórze, założonym w latach 1868-88. Urzędującym burmistrzem Podgórze był wtedy Florian Nowacki, który był nie tylko urzędnikiem, ale także śmiałym działaczem społecznym. Planty zostały utworzone na terenie rozlewisk, które romantycznie nazwano Stawem Królewskim.

Obok budynek **Towarzystwa..... Sokół** – należącego do pionierskiej organizacji wychowania fizycznego i sportu. Budynek znajduje się przy ul. Sokolskiej 17. Został zbudowany z inicjatywy burmistrza Wolnego Królewskiego Miasta Podgórze Wacława Adamskiego w 1893 r. Jego architektem był Józef Kryłowski.

ZADANIA:

1. Znajdź tablicę poświęconą historii Towarzystwa..... Sokół na budynku.
2. Przejdź przez planty. Znajdź pomnik Maksymiliana Nowickiego. Znajdziesz na nim odpowiedź na pytanie 2.
3. Znajdź kapliczkę. Odpowiedz na pytanie 3, a następnie idź dalej aleją wzdłuż parku w stronę placu Niepodległości.
4. Znajdź na ul. Rejtana 8 podobiznę słynnego Polaka i odpowiedz na pytanie 4.

KARTOTEKA NR 3

MIEJSCE: Plac Niepodległości, Klub Sportowy

**ADRES: Plac Niepodległości,
ul. Zamoyskiego**

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu i rozmawiał z przechodniami.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Plac Niepodległości nie nosi tej nazwy przypadkowo. W miejscu tym znajdowały się zabudowania wojskowe cesarko-królewskiej armii Austro-Węgier. Wśród stacjonujących tu żołnierzy byli także Polacy: m.in. porucznik Antoni Stawarz. 31 Października 1918 roku żołnierze pod dowództwem porucznika rozpoczęli rozbrajanie Austriaków. W ten sposób Podgórze stało się jednym z pierwszych wolnych skrawków Polski.

Na miejscu koszar zbudowano halę i basen Klubu Sportowego..... Klub powstał w latach 1958-1960 (basen ukończono w 1966 roku) według projektu Jana Kruga i Włodzimierza Marony. Na fasadzie głównego budynku umieszczono dwie kompozycje plastyczne, autorstwa Heleny i Romana Husarskich. Swoje dzieło wykonali w nowej, wynalezionej przez siebie technice piropiktury (malarstwo ogniem), polegającej na nagrzewaniu płomieniem wylewanych wprost na mury szklów ceramicznych.

ZADANIA:

1. Znajdź na ścianie Klubu Sportowego mozaiki Heleny i Romana Husarskich. Jedna z nich bardzo przypadła do gustu panu Bednarskiemu, chciałby mieć jej kopię w salonie. Znajdziesz tam także odpowiedź na pytanie 5.

2. Wojciech Bednarski spotkał tu najstarszego mieszkańca Podgórza: Franciszka Podgórskiego. Staruszek z dumą powiedział mu, że ma tyle samo lat, co Klub Sportowy. Znajdźcie tam odpowiedź na pytanie 6.

3. Znajdź tablicę poświęconą wydarzeniom z roku 1918. Znajdźcie tam odpowiedź na pytanie 7.

4. Znajdź mural na budynku.

Wojciech Bednarski spotkał Agnieszkę Jałbrzykowską, która jak zwykle spieszyła się do swoich zadań. Gdyby dzisiaj mogła pracować, to na pewno pracowałaby w budynku, na którym jest mural. Znajdziesz tam odpowiedź na pytanie 8.

KARTOTEKA NR 4

MIEJSCE: Kościół św. Józefa

ADRES: Rynek Podgórski /ul. Zamoyskiego

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu i rozmawiał z przechodniami.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Kościół św. Józefa zaprojektowany przez prof. Jana Sas-Zubrzyckiego to jeden z najpiękniejszych neogotyckich kościołów w Polsce. Został zbudowany w latach 1905-1909, konsekrowany 24 października 1909 roku.

Powstały ołtarze, neogotycka ambona / 1910 r./, tabernakulum /1909r./ zaprojektowane przez prof. Jana Sas-Zubrzyckiego.

W kościele znajduje się 7 neogotyckich ołtarzy. Nawę główną oświetlają trzy żyrandole: dwa mosiężne i jeden kryształowy; największy z nich mosiężny został wykonany w pracowni Piotra Seipa w 1910 roku. W kościele znajdują się organy wyposażone w 24 głosy.

ZADANIA:

1. Znajdź ogródek przy wejściu do Kamieniołomu. Bednarski usiadł tu na ławeczce i rozejrzał się ciekawie. Zauważył anioły wmurowane na ścianie budynku. Znajdziesz tu odpowiedź na pytanie 9.

2. Bednarski przyszedł do kościoła przede wszystkim po to, by pomodlić się o beatyfikację zacnego mieszkańca Podgórza. Znajdziecie tam odpowiedź na pytanie 10.

3. Bednarski przeczytał historię kamieniołomu i przypomniał sobie, że jego ojciec wspominał mu, co znajdowało się w tym miejscu wcześniej. Znajdziecie tam odpowiedź na pytanie 11.

4. Bednarski przeszedł na dziedziniec przed kościołem i przeczytał informację o budowlu. Pomyślał, że zawsze chciał odwiedzić miasto,

gdzie nauczał profesor Jan Sas-Zubrzycki. Znajdziecie tu odpowiedź na pytanie 12

5. Bednarski spotkał kamieniarza, który stawiał pomnik Harcerzom Plutonu..... .

KARTOTEKA NR 5

MIEJSCE: Rynek Podgórski

/MAGISTRAT

ADRES: Rynek Podgórski

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu i rozmawiał z przechodniami.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Główny plac Podgórza. Został wytyczony w XVIII na miejscu skrzyżowania dróg do Krakowa, Kalwarii i Wieliczki. Do roku 1915 nazywano go Rynkiem Głównym.

Działał tu targ, w latach 1917-1946 była tu pętla tramwajowa. Wokół kilka wyróżniających się budowli: dawny ratusz Podgórski: Magistrat, Dom Pod Jeleniem, Dworek pod Czarnym Orłem.

ZADANIA:

1. Znajdź miejsca z zachowanymi torami tramwajowymi. Znajdziecie tam także odpowiedź na pytanie 13.

2. Na wprost kościoła po drugiej stronie ulicy znajduje się Dworek Pod Czarnym Orłem. Mieścił się tu zajazd, w którym w lipcu 1829 zatrzymał się Fryderyk Chopin, ulubiony kompozytor Wojciecha Bednarskiego. To odpowiedź na pytanie 14.

3. Bednarski spojrzał na pewną kamienicę i zauważył dziwnie wyglądające zwierzę – dziwne, bo.... To odpowiedź na pytanie 15.

4. Znajdź budynek magistratu, a na nim herb Podgórza. Znajdziesz tu odpowiedź na pytanie 16.

5. Bednarski przyglądał się uważnie fasadzie budynku Magistratu. Bał się, że po ostatniej burzy spadł któryś z maszkaronów. Na szczęście były wszystkie. To odpowiedź na pytanie 17

6. Sprawdził też tablicę z nazwiskami Podgórczan poległych za ojczyznę. Policzył wszystkie nazwiska, sprawdzając, czy nie zapomniano o kimś. Na szczęście były wszystkie. To odpowiedź na pytanie 18.

KARTOTEKA NR 6

MIEJSCE: ulice: Rękawka/ Parkowa/ Plac Lasoty

ADRES: ulice: Rękawka/ Parkowa/ Plac Lasoty

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Plac Lasoty z malowniczymi willami osiedla-ogrodu z przełomu XIX i XX wieku, na skwerku popiersie Edwarda....., Powstańca, który zginął w 1846 roku na pobliskiej ulicy Rękawka. Willa „.....” (Plac Lasoty 2) otoczona pięknym ogrodem należała kiedyś do Wojciecha Bednarskiego. W domu przy Placu Lasoty 3 mieszkał kiedyś....., Jeden z przywódców akcji wyzwolenczej Krakowa w 1918 roku. Biało-czerwone kokardki dla powstańców wykonywały panie z pobliskich domów, a niektóre tajne narady odbywały się w Parku Bednarskiego.

ZADANIA:

1. Wojciech Bednarski, idąc w stronę Placu Lasoty, minął kamienicę na ulicy Rękawka 2. Na jej fasadzie widniała data powstania budynku. Bednarski pomyślał, że ma dokładnie tyle samo koron. Chciał za te pieniądze kupić dom. To odpowiedź na pytanie 19.

2. Przypatrzcie się fasadzie willi na Placu Lasoty 2. Tu znajdziecie odpowiedź na pytanie 20.

KARTOTEKA NR 7

MIEJSCE: Park im. Wojciecha Bednarskiego

ADRES: Park im. Wojciecha Bednarskiego

OBSERWACJA: Wojciech Bednarski był tu i rozmawiał z ogrodnikami.

INFORMACJA HISTORYCZNA:

Park powstał w otoczeniu dawnego, istniejącego od średniowiecza kamieniołomu z inicjatywy Wojciecha Bednarskiego, dyrektora szkoły w Podgórzu i działacza społecznego.

Oficjalne otwarcie miało miejsce 19 lipca 1896 (dziesięć lat później nazwano go imieniem twórcy). Park urządzony był częściowo – w południowo-wschodniej części w dalszym ciągu działał kamieniołom. Około 1910 rozpoczęto nasadzenie na sąsiadującym od zachodu terenie gminnym, nazwanym Zalesieniem. Po likwidacji kamieniołomu w początkowych latach okresu międzywojennego włączono go do parku, m.in. wykonując schody prowadzące na jego dno, w budynku wagi kamieniołomu tworząc dwa mieszkania dla obsługi parku. W 1937 roku odsłonięto popiersie założyciela parku, rozbudowano również kompozycję roślinną wokół niego. W latach 50 na dnie dawnego kamieniołomu funkcjonowało zimą duże lodowisko tłumnie odwiedzane przez całe rodziny. Kolorowe lampiony zamontowane nad taflą oraz przygrywająca orkiestra stwarzały wspaniałą, niepowtarzalny klimat sprzyjający spotkaniom i zabawie.

ZADANIA:

1. Znajdź pomnik poszukiwanego Wojciecha Bednarskiego, zrób jego zdjęcie i wyślij wraz z uzupełnionym Notatnikiem Śledczego.

NOTATNIK ŚLEDZEGO

Lista Pytań:

1. Którego dnia zaginął Bednarski? Stało się to dokładnie rok po sławnej powodzi

.....

2. Kim był Maksymilian Nowicki?

.....

3. Czy znajduje się tu portret obecnego papieża?

.....

4. Czyja podobizna znajduje się na budynku?

.....

5. Ilu jeźdźców spadło z konia?

.....

6. Ile miał lat Franciszek Podgórski?

.....

7. Jaka budowla znajdowała się w 1918 na miejscu dzisiejszego Placu Nieodległości?

.....

8. Kim z zawodu była Agnieszka Jałbrzykowska?

.....

9. Ile aniołów wisi na ścianie kamieniołomu?

.....

10. O czyją beatyfikację modlił się Bednarski?

.....

11. Jaka funkcję pełnił wcześniej Kamieniołom?

.....

12. W jakim mieście mieszkał Jan Sas Zubrzycki?

.....

13. Ile fragmentów szyn tramwajowych zostało zachowanych na Rynku?

.....

14. Jaki był ulubiony kompozytor Bednarskiego?

.....

15. Jakie zwierzę zaciekało Bednarskiego na Rynku Podgórskim i dlaczego?

.....

16. Ile kolumn jest w herbie Podgórza?

.....

17. Ile jest maszkaronów na budynku Magistratu?

.....

18. Ile legionistów podgórskich zostało wpisanych na pamiątkową tablicę?

.....

19. Ile koron zaoszczędzali Bednarski na kupno domu?

.....

20. Jaki zwierzak znajduje się pod zegarem na willi Plac Lasoty 2?

.....